

Gww-productie dit jaar sterker getroffen door crisis

De negatieve effecten van de economische crisis voor de gww-sector waren tot nu toe beperkt. In 2009 daalde de productie in de b&u-sector al sterk, maar kon de gww nog een groei van circa 3 procent realiseren. In 2010 zullen de investeringen in de infrastructuur echter ook worden getroffen. De vooruitzichten van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) voor de gww-productie in 2010 zijn recent naar beneden bijgesteld. Dit jaar zal de gww-productie naar verwachting met 4 procent afnemen. Het nieuw-

bouw- en onderhoudssegment zullen ongeveer in dezelfde mate worden getroffen.

De slechtere vooruitzichten voor de gww voor dit jaar vloeien enerzijds voort uit de sterkere krimp in de b&u-sector dan voorzien. Hierdoor is de gww-activiteit bij het realiseren van nieuwe bouwlocaties (grondwerk, riolering, nutsvoorzieningen, straatwerk) veel minder. Anderzijds spelen de beperkingen in de budgetten van de overheden een belangrijke rol. De gww is in sterke mate afhankelijk van overheidsinvesteringen.

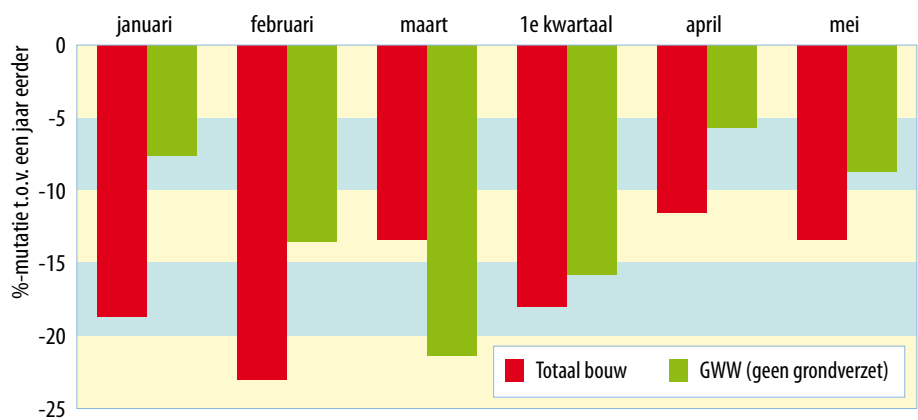
Gemeenten en provincies hebben te maken met een sterke verslechtering van de financiële mogelijkheden. De stimuleringsmaatregelen van met name het Rijk kunnen niet voorkomen dat de Nederlandse gww in 2010 zal krimpen. In de eerste vier maanden van dit jaar was sprake van een sterke daling van de activiteit, die in de rest van het jaar maar deels zal worden ingelopen. De winter heeft hierbij een rol gespeeld, maar ook het aantal aanbestedingen in de gww is minder geworden.

Negatieve omzetgroei bouwnijverheid houdt aan

De omzet van de bouw laat in de eerste vijf maanden van 2010 nog steeds geen tekenen van herstel zien. In het eerste kwartaal van 2010 daalde de omzet met 18 procent. April en mei 2010 lieten eveneens een forse omzetzdaling zien. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In de maanden april en mei 2010 daalden de omzetten iets minder hard (respectievelijk 11 en 13 procent) dan in het eerste kwartaal van 2010. In de eerste vijf maanden van 2010 deed de grootste daling zich voor in februari, toen de omzet met 23 procent terugliep. De maand met de kleinste omzetzdaling in deze periode was april 2010. In die maand daalde de omzet met ruim 11 procent.

Evenals bij de totale bouw zien de cijfers van de gww er tot dusverre in 2010 somber uit. In het eerste kwartaal daalde de omzet met bijna 16 procent, terwijl in april en mei de omzet met respectievelijk 6 en 9 procent daalde.

OMZETONTWIKKELING BOUW 2010

Investeringen ondergrondse infrastructuur groeien na 2011

Door de economische crisis staan de investeringen in kabels en leidingen in 2010 en 2011 enigszins onder druk. Vanaf 2012 zullen de investeringen in de ondergrondse infrastructuur weer groeien. Dit wordt vooral veroorzaakt door stijgende investeringen voor een duurzame energievoorziening, vervanging van energie- en waternetwerken en toenemende glasvezelinvesteringen. Ook het b&u-gerelateerd werk neemt dan weer toe. De marktgroei van 2 procent per jaar tussen 2012 en 2015 zorgt voor een lichte toename van de werkgelegenheid in de sector. Dit blijkt uit het rapport 'Ondergrondse netwerken en grondwaterbeheer; ontwikkelingen en trends tot 2015' dat het EIB in opdracht van Bouwend Nederland heeft opgesteld. De productie in de sector kabels en leidingen lag

	2008 (mln €)	2009	2010	2011	2012-2015
Energie/water/telecom	1.050	-1,5%	-2,5%	-0,5%	2,5%
Overige sectoren	750	-0,5%	-1%	0,5%	1,5%
Totaal	1.800	-1,0%	-2,0%	0,0%	2,0%

KABEL- EN LEIDINGPRODUCTIE

in 2008 op circa € 1,8 miljard. Door de economische crisis krimpt deze markt tot 2011 met in totaal 3 procent. Vergeleken met andere bouwsectoren is de invloed van de recessie relatief beperkt. Ook zijn de effecten veel minder dan tijdens de vorige recessie. De opdrachtgevers voor ondergrondse infrastructuur investeren in de periode 2012-2015

meer in hun netwerken vanwege decentralisatie van de energieproductie. Daarnaast zal de glasvezelinfrastructuur verder worden uitgebreid. De investeringen in kabels en leidingen voor energie/water/telecom zullen op middellange termijn met 2,5 procent per jaar groeien. Voor de werkgelegenheid in dit segment betekent dit een belangrijke wervingsopgave voor de sector.